

Echtscheiding

Overwegingen voor de ondernemer, die gaat scheiden

Echtscheiding is zonder twijfel één van de meest ingrijpende gebeurtenissen, die een mens kan ervaren. Emotioneel en financieel gezien, heeft het einde van een huwelijk grote impact op het leven van beide partners. Met name wanneer een onderneming deel uitmaakt van het vermogen, is de inzet van een specialist op het gebied van bedrijfswaardering onmisbaar. Het is daarom opmerkelijk, dat voor het begeleiden en afwickelen van een echtscheiding dikwijls geen gebruik wordt gemaakt van specialisten. Te vaak nog worden voor de financiële advisering bij echtscheiding geen specialisten, maar accountants of administratieve dienstverleners ingezet, die onvoldoende kennis en ervaring hebben van echtscheidingen. Dit leidt meestal tot onvolledige en zelfs onjuiste advisering, met alle nadelige gevolgen voor beide partijen van dien!

Rob de Bruijn, oprichter en eigenaar van Aprecio Advies drukt ondernemers en hun partners op het hart om zich bij een echtscheiding te laten bijstaan door specialisten. Slim scheiden, waarbij de samenwerking van specialisten op juridisch, financieel en emotioneel vlak ertoe leidt, dat u als cliënt op de best mogelijke wijze wordt bijgestaan en op relatief soepele wijze kunt overgaan naar de nieuwe financiële situatie en u een nieuw leven kunt opbouwen. Een echtscheiding is veelal een eenmalige gebeurtenis, met grote gevolgen voor zowel de ondernemer, als de partner van de ondernemer. Dit vraagt om de inzet van een expert. Een adviseur, voor wie deze werkzaamheden dagelijkse kost zijn en die op de hoogte is van de laatste ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van ondernemers-/DGA-pensioenen. Ook de kennis van actuele jurisprudentie is essentieel. Menigmaal worden echtscheidingen in overleg tussen partners afgewikkeld. Dat kan met behulp van een mediator of met behulp van twee advocaten, die elk hun eigen cliënt bijstaan. In dergelijke situaties is de deskundigheid en neutraliteit van de financieel specialist, die wordt ingeschakeld, van groot belang. Desondanks wordt in de praktijk, uit onwetendheid, nog te vaak de accountant van de ondernemer ingeschakeld. Vroeg of laat verliest deze accountant echter het vertrouwen van de partner van de ondernemer, doordat diens onpartijdigheid op een

bepaald moment ter discussie komt te staan. Wanneer dit gebeurt in de loop van het echtscheidingsproces, leidt dit tot vertraging, extra kosten of zelfs tot het beëindigen van de overlegsituatie, met vaak een vechtscheiding tot gevolg. Het is daarom te adviseren vanaf de start van het traject, de kennis en ervaring van een onafhankelijk financieel deskundige in te zetten. Opmerkelijk is dat Aprecio in Nederland slechts één van de weinigen is, die gespecialiseerd is in de financiële begeleiding bij scheiding van ondernemers en partners van ondernemers. Rob: "Wij worden meestal bij een echtscheiding betrokken na verwijzing door een familierecht-advocaat of een echtscheiding-mediator. Omdat ik zelf ook mediator ben, is de samenwerking optimaal, wat zich uit in de best mogelijke communicatie voor onze cliënten."

Een juiste waardebeoordeling van de onderneming is in een echtscheiding met name zo belangrijk, omdat deze de continuïteit van de onderneming waarborgt, waarmee vervolgens ook de financiële toekomst van beide partners zeker wordt gesteld. Rob: "Een te hoge waarde, die bij echtscheiding tussen partners moet worden verrekend, kan tot de ondergang van de onderneming leiden. Dat is niet alleen voor de ondernemer rampzalig, maar uiteindelijk ook voor de partner,

Bedrijfswaardering bij scheiding door Aprecio Advies

die voor de alimentatie afhankelijk is van het inkomen van de ondernemer. Het is dus heel belangrijk dat er een realistische waarde wordt bepaald, die ervoor zorgt, dat de onderneming kan blijven voortbestaan en dat er financiële zekerheid is voor de toekomst, voor beide partners. Een onrealistische waarde is uiteindelijk ongunstig voor beide partijen. Daarnaast vind ik het belangrijk dat ik aan beide partijen kan uitleggen, hoe ik aan die waarde kom, zodat ze zelf kunnen zien, dat het klopt. Dus uitleg en vertrouwen in het proces zijn van groot belang, zodat de nieuwe regeling uiteindelijk door beide partijen gedragen wordt. Anders is het traject slechts een geld- en tijdsverkwisting, waarmee niemand wint. Ik ben als Register Valuator (RV) academisch opgeleid op het gebied van bedrijfswaardering. In combinatie met mijn jarenlange ervaring en kennis op het gebied van huwelijksvermogensrecht, bied ik met Aprecio onze cliënten optimaal advies."

Aprecio, een optimaal resultaat voor een ondernemer in echtscheiding! Scheidende partners hebben behoefte aan een helder beeld van hun financiële toekomst na echtscheiding. Rob: "Daarom werkt Aprecio nauw samen met financieel planners, zoals Annemarie Vermeer van Richtingevenwicht. Ook zij is gespecialiseerd in echtscheidingen."

Annemarie: "In een scheidingsproces wil ik graag bijdragen aan herstel van evenwicht. Dit doe ik door te zoeken naar een balans tussen de scheidende partners, maar ook naar de juiste balans tussen focus op geld en aandacht voor gevoel. Mijn bijdrage is een aanvulling op de diensten die Rob biedt, dit is de reden dat we samenwerken. Ik bespreek met cliënten onderwerpen zoals de situatie nu en na de scheiding, het pensioen, de vermogensverdeling, de alimentatieberekening, de zorgverdeling en natuurlijk de financiën na scheiding. Ik zorg dat we tot afspraken komen, die worden vastgelegd in een concept-convenant, dat ik afstem met de familierecht-advocaat. Wanneer het om een ondernemer gaat, benadruk

ik het belang om een specialist in te schakelen, die kan bepalen wat de onderneming waard is, welk inkomen daaruit komt, welk pensioen erin zit." Rob en Annemarie kunnen samen met een familierecht-advocaat het complete pakket aanbieden. "De samenwerking is maatwerk; bij iedere scheidingszaak wordt gekeken, welke specialist het beste kan worden ingeschakeld. Wij beperken ons tot waar wij goed in zijn en laten een ander doen, waar diegene goed in is. Op juridisch vlak werken wij samen met familierecht-advocaten, voor specifieke financiële vragen met een fiscalist en/of pensioenspecialist en op emotioneel gebied met bijvoorbeeld een kindercoach. Allen houden zich specifiek bezig met scheidingen."

Rob en Annemarie vinden beiden, dat cliënten recht hebben op gedegen en optimaal advies. Ze staan mensen bij, die in een moeilijke situatie zitten en beiden benadrukken dat dit specialistisch werk is: "Het is belangrijk dat mensen daarvan doordrongen zijn, dat ze niet achteraf denken, '...hadden we maar een specialist ingeschakeld!'. Dat is, wat wij gemeenschappelijk hebben." De werkzaamheden van Aprecio richten zich voornamelijk op (partners van) ondernemers en echtscheiding. Rob onderbouwt met een heldere rapportage de waarde van de onderneming, zodat deze waarde tussen de scheidende partners verrekend kan worden. Dat is het specialisme van Rob. Annemarie verleent als financieel planner aanvullende diensten, zoals het in beeld brengen van het vermogen en het berekenen van kinder- en partneralimentatie. Rob: "Samen voorzien wij in alle benodigde kennis en ervaring om de echtscheiding van ondernemers en hun partner tot een goed einde te brengen, waarbij duurzame en houdbare afspraken worden gemaakt." Vaak voert bij een scheiding de discussie over financiën de boventoon, terwijl de manier waarop een scheiding wordt afgewikkeld, bepalend is voor de manier waarop de partners later terugkijken op hun huwelijk of samenleving. Annemarie: "Als je de

scheiding in goede harmonie en in overleg kunt afronden, kan je later positiever op de relatie terugkijken, zelfs al is de scheiding niet je eigen keuze. Dat is ook de reden dat ik voor Richtingevenwicht heb gekozen als bedrijfsnaam. Wat ik ontzettend belangrijk vind in een scheiding, is dat partners op een bepaalde manier >

met elkaar in evenwicht zijn. Vaak is er ongelijkheid in emotie, want de een is al een stap verder als de ander met de scheiding wordt geconfronteerd. Ook is er vaak een verschil in bekendheid met de financiën, omdat slechts één van beiden zich daarmee tijdens het huwelijk bezighield. Soms zit ik met beide partijen aan tafel. Ik informeer hen over alle relevante onderwerpen en zoek samen met hen naar werkbare oplossingen. Soms word ik door een van beiden ingeschakeld voor advies en begeleiding. In zo'n situatie, informeer en coach ik deze partner, om hem/haar sterker aan tafel te laten komen tijdens onderhandelingen met de ex-partner."

Rob: "Wij kunnen uit ervaring zeggen, dat het juist niet alleen om financiën gaat, maar ook om respect voor elkaar, in de afwikkeling wordt met beide partijen en de kinderen rekening gehouden. Dat is juist ook de functie van ons als adviseur. Je leeft zeker mee met de emotie, maar je maakt je cliënt duidelijk, dat de enige manier om er samen goed uit te komen is, om in overleg te zoeken naar een oplossing, waar beiden tevreden mee kunnen zijn."

In het geval er onvoldoende kennis is bij de adviseurs, wordt vaak nog door partners gedacht, dat het proces toch wel goed verloopt. Het is natuurlijk ook lastig als je in een echtscheiding terecht komt, om te beoordelen of je wel of niet goed wordt geholpen. De kans is groot dat, wanneer specialistische hulp ontbreekt, een van beide partijen afhaakt. Juist dan gaat het proces onnodig veel extra geld en tijd kosten, want in dergelijke situaties komen de partners al snel terecht bij de rechtbank. Ook is het mogelijk, dat in die gevallen het eerder getekende convenant wordt opengebroken. Eigenlijk wordt het dan pas echt lastig, daarom is het zo belangrijk te beseffen, dat je direct vanaf de start van het scheidingstraject al een specialist moet inschakelen.

Annemarie: "Wij hebben zoveel meer bagage, kennis en ervaring, wij weten hoe om te gaan met situaties en houdingen en dat is heel belangrijk voor het laten slagen van zo'n traject. Eerdere cliënten van ons hebben het ervaren als een enorme hulp. De adviseur zal ook ruimte moeten geven aan emoties van cliënten, niet alles is ineens opgelost, zodra de financiën op orde zijn. Rob: "Het zou simpel zijn als met geld alle problemen zouden kunnen worden opgelost. Geld betekent ruimte om verder te kunnen, misschien een huis te kunnen kopen na de echtscheiding, een nieuw leven te kunnen opbouwen. Geld kan ook een uiting van wraak zijn. Meestal gaat het niet om het geld zelf, maar om de emoties die door middel van geld worden geuit. Geld is voor cliënten ook vaak een middel om een gevoel van erkenning en waardering te krijgen. Van belang is, dat beide partners uiteindelijk met een goed gevoel de echtscheiding achter zich kunnen laten. Een specialist draagt hiertoe bij. De oproep is eigenlijk heel eenvoudig: laat je informeren door een specialist!"

Annemarie: "Dit is ongelooflijk mooi werk. Financiën en emotie, die combinatie in balans brengen. Op die manier kan je een echtscheiding echt goed oplossen, blijft het

daarna ook goed en hebben beide partijen uitzicht op een goede toekomst. Evenwicht tussen de partners, maar ook evenwicht tussen aandacht voor geld en rust. Soms is het werk heel moeilijk en beladen, vanwege de emoties die een rol spelen. Maar wat het mooie en dankbare is, is dat je begint met mensen die letterlijk een eind uit elkaar zitten, alleen via ons communiceren vanwege grote onzekerheden en die gaandeweg meer met elkaar gaan praten. En komt er een bepaalde richting. Echtscheiding is doorgaans voor allebei financieel een stap terug, maar je gaat van grote spanningen en onzekerheid naar afgenomen spanningen, meer duidelijkheid en een helder beeld over hoe de nieuwe situatie na de scheiding wordt. Gelukkig verbetert het onderlinge contact meestal, bijvoorbeeld over de kinderen. Ik werk actief aan meer toenadering en het wegnemen van misverstanden, die vaak aan verwijdering ten grondslag liggen."

Annemarie: "Eigenlijk iedereen die met een scheiding te maken krijgt, ziet op tegen het regel en loopt aan tegen de financiële onzekerheid en praktische vragen zoals hoe het moet met wonen en met de kinderen. Daarbij spelen veel emotionele afwegingen. Ik geef inzicht in de financiële consequenties en laat zien 'Wat als ...'. Je merkt, dat zodra er meer duidelijkheid komt, er ook meer rust komt en mensen verder komen met de emoties die er zijn. Door een beeld te geven van het plaatje na de echtscheiding, kunnen we mensen helpen met het nemen van beslissingen. Daarom, neem iemand in de arm die er verstand van heeft. Het is heel natuurlijk, dat er een bepaalde terughoudendheid is om over dit onderwerp te praten, het ligt meestal gevoelig. Mensen willen eerst de grote lijnen helder hebben en pas daarna de scheiding met vrienden, familie en kinderen bespreken. Maar juist in de fase, waarin ze met nog bijna niemand willen communiceren, hebben ze al wel hulp nodig. Onze boodschap is: 'die drempel bestaat bij ons niet, neem al in een vroeg stadium contact op!'"

Meer dan eens horen wij, dat beweerd wordt dat een partner helemaal nergens recht op heeft. Onze ervaring is, dat het juridisch en financieel heel anders kan liggen. Het huwelijk van een ondernemer wordt vaak gesloten op huwelijksvoorwaarden, waarbij ten onrechte wordt verondersteld, dat de waarde van de onderneming niet tussen partners verrekend hoeft te worden. Of er wordt ten onrechte verondersteld, dat het in de onderneming opgebouwde pensioen niet hoeft te worden verrekend. Rob: "Dit is tot op de dag van vandaag een veelvoorkomend misverstand. Zelfs bij huwelijksvoorwaarden moet vaak de helft verdeeld worden van het ondernemingsvermogen en het pensioen. Dit betekent, dat het meestal om grote bedragen gaat, met een uitkomst die heel anders is dan beiden verwachtten. En ook als al een andere mediator is ingeschakeld, kan door ons worden bijgedragen aan evenwicht. Bijvoorbeeld omdat één van de scheidende partners behoefte heeft aan extra advies (een second opinion), met informatie en berekeningen. Samen met het bepalen van de focus, geeft dit een belangrijke input voor de mediation gesprekken."

Rob: "Mijn missie, mijn werk, is voortgekomen uit een dringende wens, die ik nog steeds heb, om mensen echt te helpen en ze op een heel efficiënte manier (het moet natuurlijk betaalbaar blijven) het beste advies te geven. Daarom bundelen we ook onze krachten met andere specialisten uit ons netwerk. Ik vind het heel triest, wanneer iemand rechten heeft op basis van eerdere afspraken, maar nu geen goede adviseur of advocaat kan inhuren om die rechten ook daadwerkelijk te verzilveren. Dit, omdat er geen geld is, vanwege die echtscheiding. Daar passen wij altijd wel een mouw aan. Daarbij komt, dat het inhuren van een adviseur wellicht minder kost dan men verwacht. Bovendien krijgen mensen na de onderhandelingen mogelijk meer vermogen dan verwacht, waarmee onze rekening achteraf betaald worden. Dit gebeurt maar al te vaak, daarom

adviseer ik dat mensen ons altijd moeten bellen en vooral niet terughoudend moeten zijn. Zelf heb ik in het verleden aan den lijve ondervonden, wat voor schade adviseurs met onvoldoende kennis, ervaring en toewijding kunnen aanrichten."

"Mijn zelfstandigheid als ondernemer is essentieel. Behalve dat ik eigenwijs ben, wil ik de vrijheid en de ruimte hebben om mensen te helpen. Ik werk in heel Nederland, binnen alle branches en heb veel verschillende bedrijven gezien. Ik neem ook complexe zaken aan. De zogenoemde 'overlegscheiding of collaborative divorce' (www.vvcp.nl) is dan vaak een uitstekend middel om tot een goede oplossing te komen. Wat ik ook interessant vind, is om buiten de geëigende paden te gaan. Doordat zaken zo vaak in de rechtbank worden uitgevochten, is er veel jurisprudentie, bijvoorbeeld over hoe je een eenmanszaak zou moeten waarderen. Ik zoek, als er aanknopingspunten zijn, graag naar andere mogelijkheden. Ik zie het als maatwerk en kijk heel goed hoe een onderneming in elkaar zit en ik pas daar de waardering op aan. Dit blijkt ook wel uit mijn zaken, met soms heel verrassende uitspraken. Deze vrijheid heb ik, omdat ik zelfstandig werk. Ik wil in iedere zaak het maximale voor mijn cliënt eruit halen!"

Annemarie: "Voor mij was de belangrijkste afweging om voor mezelf te beginnen, dat ik mij weer volledig met financiën en echtscheidingen wilde bezig houden. Verder wilde ik weer mijn eigen werkwijze volgen, de manier, die volgens mijn ervaring, het beste werkt. Die vrijheid heb je alleen als je zelfstandig werkt. Wat daarbij ook een belangrijk punt is, is dat je een vrije keuze hebt met wie je samenwerkt, daarmee kun je je neutraliteit waarborgen."

Helaas komen scheidingen vaak voor. Liefst zou ik willen, dat mensen bij elkaar blijven, maar zeker niet ten koste van alles. Tijdens het eerste gesprek is het geen voldongen feit, dat de cliënten gaan scheiden, natuurlijk komen ze daarvoor wel, maar er kan nog een opening zijn. Ik sta namelijk stil bij het verhaal hier naartoe; is scheiden de oplossing voor wat er ligt? Ik hoop altijd dat er nog een opening is, je kan dan immers zeggen: 'Ja, we hebben alles geprobeerd.' Helaas zien we ook op dat vlak wel onbekendheid, bijvoorbeeld dat mensen denken dat ze niet kunnen scheiden, onder andere omdat het huis onder water zou staan. Maar in een scheidingssituatie gelden andere regels en ook voor de bank geldt, dat ze anders met financiën om moeten gaan in zo'n situatie. Mensen zijn daar vaak niet van op de hoogte en moeten gewoon contact opnemen, als ze ergens mee zitten." Adviseurs kunnen het proces maken en breken.

Mail of bel gerust voor een nadere kennismaking
www.aprecio.nl
www.richtingevenwicht.nl